

วันที่รับบทความ : 08/09/2565

วันแก้ไขบทความ : 18/11/2565

วันตอบรับบทความ : 02/12/2565

วารสารสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Journal of Allied Health Sciences Suan Sunandha Rajabhat University

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียน ของผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอลำลูกเกด จังหวัดอุบลราชธานี

สมพร แก้วทอง¹, เปมิกา ฉิมคง¹, อมลวรรณ แก้วละมุล¹,

ศุภฎี เจริญสุข², วรณวิมล เมฆวิมล กิ่งแก้ว^{2*}

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี¹

วิทยาลัยสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา²

E-mail: wanwimon.me@ssru.ac.th*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์ภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรม และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอลำลูกเกด จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียน จำนวน 152 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม และพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติการทดสอบ Fisher's Exact Test และสถิติการทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน (Spearman correlation coefficient)

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 65.79 มีอายุระหว่าง 40-59 ปี ร้อยละ 53.95 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 32.24 รายได้เฉลี่ยต่อปีอยู่ในช่วง 0-150000 บาท ร้อยละ 48.03 มีระดับการศึกษาสูงสุดคือมัธยมศึกษา ร้อยละ 44.74 เป็น บิดา-มารดา ของเด็ก ร้อยละ 63.16 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปากในระดับปานกลาง ร้อยละ 49.33ในส่วนปัจจัยด้านความรู้, ปัจจัยทัศนคติ และปัจจัยเอื้ออยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 49.34, 58.55, 59.21 ตามลำดับ) สำหรับปัจจัยเสริมอยู่ในระดับดี ร้อยละ 75.66 จากการศึกษาความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยนำด้านความรู้ความในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียน ($r_s = 0.236$, P-value = 0.003) ปัจจัยนำด้านทัศนคติในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียน ($r_s = 0.171$, P-value = 0.035) ปัจจัยเอื้อ ($r_s = 0.318$, P-value = 0.000) และปัจจัยเสริม ($r_s = 0.328$, P-value = 0.000) มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยนำด้านทัศนคติมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก ปัจจัยนำด้านความรู้ ปัจจัยเอื้อและปัจจัยเสริมมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ

คำสำคัญ : การดูแลสุขภาพช่องปาก, เด็กก่อนวัยเรียน, ผู้ปกครอง

* ผู้ประพันธ์บรรณกิจ

Factors Related to Oral Health Care Behaviors in Pre-School Children among Parents in Child Development Centers, Warin Chamrap District, Ubon Ratchathani Province

Somporn Keawtong¹, Pemikar Chimkong¹, Amonwan Kaewlamun¹,
Dusadee Charoensuk², Wanwimon Mekwimon Kingkaew^{2*}

Sirindhorn College of Public Health, Ubon Ratchathani¹

College of Allied Health Sciences, Suan Sunandha Rajabhat University²

E-mail: wanwimon.me@ssru.ac.th*

ABSTRACT

This study was cross sectional analytical study. This study aimed to study oral health care behaviors and factors related to oral health care behaviors of pre-school children in Child Development Centers, Warin Chamrap District, Ubon Ratchathani. There were 152 samples, Simple random sampling method. Data were collected by questionnaires, included to 4 parts: Predisposing factors, Enabling factor, Reinforcing factor and Oral health care behaviors. Data were analyzed by Fisher's Exact Test and Spearman correlation coefficient.

The results showed that most of the samples were female 65.79%, aged 40-59 years 53.95%, general employee 32.24%, average income per year were in the 0-150000 range 48.03%, the highest level of education were secondary school 44.74%, most of the samples had oral health care behaviors at a moderate level (49.33%), knowledge factor, attitude factor and enabling factor were in a moderate level(49.34%, 58.55% and 59.21%). Reinforcing factor was good level (75.66%). Moreover, the analysis showed that knowledge factor ($r_s = 0.236$, P-value = 0.003) attitude factor($r_s = 0.171$, P-value = 0.035),enabling factor($r_s = 0.318$, P-value = 0.000)and predisposing factor($r_s = 0.328$, P-value = 0.000) related to oral health care behaviors at the 0.05 level of significant. In conclusion, attitude factors were very low correlation, knowledge factors, enabling factors and reinforcing factors were relatively low correlation.

Keywords: Oral Health Care, Pre-school children, Parents

* Corresponding Author

บทนำ

ปัญหาสุขภาพช่องปาก มีโอกาสเกิดขึ้นได้กับมนุษย์ทุกคนในทุกช่วงวัยของชีวิตโดยเฉพาะกลุ่มเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี มักจะมีปัญหาทันตสุขภาพมากที่สุด เพราะเป็นช่วงวัยที่มีฟันน้ำนมขึ้นภายในช่องปาก อีกทั้งยังมีปัญหาการผุของฟันที่รุนแรงเกิดจากการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม และแปรงฟันไม่สะอาด ฟันที่ผุส่วนมากจะเป็นฟันกรามล่าง และฟันกรามบน หลายคนมีความจำเป็นต้องได้รับการถอนฟันเนื่องจากฟันผุมากจนไม่สามารถรักษาฟันไว้ได้ ทั้งนี้ปัญหาสุขภาพช่องปากที่เกิดขึ้นในเด็กกลุ่มนี้อาจเนื่องจากเด็กกลุ่มนี้ไม่ให้ความสนใจในการดูแลสุขภาพในช่องปากของตัวเอง ส่วนใหญ่จะเป็นบทบาทของผู้ปกครองในการดูแล ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญส่งผลสำคัญให้ปัญหาสุขภาพในช่องปากของเด็กอายุ 3-5 ปีเกิดขึ้น และมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโรคเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในช่วงที่เด็กมีอายุ 3-5 ปี

จากการสำรวจสถานะทันตสุขภาพช่องปาก ครั้งที่ 8 พบว่า ในเด็กอายุ 3 ปี ร้อยละ 47.1 ในเด็กอายุ 5 ปี มีแนวโน้มการปราศจากโรคฟันผุเพิ่มขึ้น คือร้อยละ 24.4 นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กก่อนวัยเรียน ทั้ง 2 กลุ่มอายุประมาณร้อยละ 40.0 มีคราบจุลินทรีย์อยู่ในระดับเสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุ พบฟันผุระยะเริ่มต้นในเด็กอายุ 3 ปี และ 5 ปี ร้อยละ 31.1 และร้อยละ 31.3 ตามลำดับ ซึ่งเด็กกลุ่มนี้จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดฟันผุเป็นรู นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กอายุ 5 ปี ร้อยละ 18.6 มีฟันกรามถาวร ซี่ที่หนึ่งขึ้นในช่องปากแล้ว การให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพช่องปากตั้งแต่ช่วงปฐมวัยจึงมีความสำคัญ และลดโอกาส

เกิดฟันถาวรผุได้ โดยสิ่งสำคัญที่ต้องเน้นย้ำเพิ่มเติมคือ พฤติกรรมสุขภาพช่องปากที่พึงประสงค์ ได้แก่ การแปรงฟันอย่างมีคุณภาพ และพฤติกรรมการบริโภคนม แม้ว่าเด็กส่วนใหญ่จะแปรงฟันตอนเช้าก่อนมาโรงเรียน แต่พบว่าผู้ปกครองของเด็กอายุ 3 ปี ร้อยละ 44.1 ปลอมให้เด็กแปรงฟันด้วยตนเอง และเมื่อเด็กโตขึ้นพบว่าในกลุ่มอายุ 5 ปี เด็กถูกปลอมให้แปรงฟันเองถึงร้อยละ 80.4 มีเพียงร้อยละ 14.4 ที่ผู้ปกครองยังคงแปรงให้ พฤติกรรมการดื่มนมเด็กอายุ 3 ปี และ 5 ปี ดื่มนมหวานและนมเปรี้ยว เมื่ออยู่ที่บ้านถึงร้อยละ 44.5 และ 47.6 ตามลำดับ เด็กอายุ 3 ปี ร้อยละ 39.5 ใช้ขวดนมเมื่ออยู่ที่บ้าน และยังมีเด็กอายุ 5 ปี อีกร้อยละ 11.9 ที่ยังคงดื่มนมจากขวด ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดฟันผุ นอกจากนี้พบความชุกของการเกิดฟันผุในเด็กอายุ 3 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความชุกของโรคฟันผุ คือ ร้อยละ 48.3 ค่าเฉลี่ย ฟันผุ ถอน อุด อยู่ที่ 2.3 ซี่/คน และในเด็กอายุ 5 ปีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความชุกของโรคฟันผุคือ ร้อยละ 74.7 ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด คือ 4.0 ซี่/คน¹

ผลจากการตรวจฟันเด็กอายุ 3 ปี ที่มีฟันผุในฟันน้ำนม จังหวัดอุบลราชธานี มีฟันน้ำนมผุสูงที่สุดได้แก่ อำเภอโพธิ์ไทร อำเภอดอนมดแดง อำเภอม่วงสามสิบ คือ 42.24,41.11 และ37.71 ตามลำดับ ความชุกของการมีฟันน้ำนมผุ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีเด็กที่ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก 417 คน คิดเป็นร้อยละ 34.04 จากทั้งหมด และพบเด็กที่มีฟันผุในฟันน้ำนม จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละถึง 15.59 (ร้อยละเด็กกลุ่มอายุ 3 ปีมีฟันผุในฟันน้ำนม)²

จากปัญหาดังกล่าว หากเด็กไม่ได้รับการรักษาจะทำให้มีการลุกลามจนทะลุโพรงประสาทฟันเกิดอาการปวด บวม ทรมาน ทำให้เด็กไม่สามารถเคี้ยวอาหารได้ การรับประทานอาหารน้อยลงอาจเกิดภาวะขาดสารอาหารซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเจริญเติบโตของร่างกาย และสมองของเด็กตามมา คณะผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 3-5 ปี ที่มีปัจจัยหลักมาจากผู้ปกครอง ดังนั้น จึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมของผู้ปกครองที่มีผลต่อการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 3-5 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพื้นที่อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เนื่องจากผลที่ได้จะสะท้อนถึงปัญหาการปฏิบัติตัวของผู้ปกครองแบบใดที่จะส่งผล ต่อสุขภาพช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียนและปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลทันตสุขภาพของเด็กก่อนวัยเรียน ข้อมูลที่ได้จากการศึกษายังสามารถใช้ในการวางแผนงาน และแนวทาง การดำเนินการตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านทันตสุขภาพของเด็กก่อนวัยเรียน ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์ภาคตัดขวาง (Cross Sectional Analytical Study) ในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ ได้นำส่วนที่ 1 คือ PRECEDE Framework ขั้นตอนที่ 3 การประเมินทางการศึกษาและทางนิเวศวิทยามาประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ปกครองของเด็กก่อนวัยเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 1,076 คน คำนวณขนาดตัวอย่างจากสูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างทราบประชากร³ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 152 คน สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Simple Random Sampling) โดยการเลือกสุ่ม 5 ตำบล จาก 16 ตำบล ด้วยเทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และสุ่มตัวอย่างผู้ปกครองของเด็ก 3-5 ปี จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 5 ตำบลด้วยเทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ เป็นผู้ปกครองของเด็กก่อนวัย

เรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี และอาศัยอยู่ในอำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มากกว่า 1 ปี และยินยอมเข้าร่วมในการทำวิจัย เกณฑ์การคัดออก คือไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ ย้ายถิ่นฐานไปที่อื่น เสียชีวิตระหว่างทำการวิจัย และขอลอนตัวออกจากการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามปัจจัยนำ
 - ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล มีจำนวน 8 ข้อ
 - ส่วนที่ 2 แบบสอบถามด้านความรู้เกี่ยวกับการดูแลสถานะช่องปาก มีจำนวน 19 ข้อ
 - ส่วนที่ 3 แบบสอบถามด้านทัศนคติเกี่ยวกับการดูแลสถานะช่องปาก มีจำนวน 20 ข้อ
2. แบบสอบถามด้านปัจจัยเอื้อ มีจำนวน 11 ข้อ
3. แบบสอบถามด้านปัจจัยเสริม มีจำนวน 12 ข้อ
4. แบบสอบถามด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับการดูแลสถานะช่องปาก มีจำนวน 16 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือวิจัยที่เป็นแบบสอบถาม ได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้กับผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอลืออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งมีคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 34 ชุด ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ค่าความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) IOC

เท่ากับ 0.74 ค่าความเที่ยง (Reliability) Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.897

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในระหว่าง เดือนมกราคม 2565 โดยติดต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อขออนุญาตเก็บแบบสอบถามการทำวิจัย ซึ่งแจ้งรายละเอียดในการทำแบบสอบถาม โดยให้ผู้ปกครองตอบยินยอมหรือไม่ยินยอมในการเข้าร่วมวิจัย ครั้งนี้ด้วย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อน นำไปวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Fisher's exact test และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation Coefficient)

จริยธรรมวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผ่านการพิจารณาและได้รับการรับรองคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยการสาธารณสุขสุนทร จังหัดอุบลราชธานี เลขที่ 019/2564 2564 ผู้วิจัยจะพิทักษ์สิทธิของกลุ่มเป้าหมายโดยยึดหลัก 3 ประการ คือ หลักความเคารพในบุคคล (Respect for person) หลักคุณประโยชน์ และไม่ก่ออันตราย (Beneficence) หลักยุติธรรม (Justice) ซึ่งจะคำนึงถึงการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การให้คำยินยอมโดยได้รับข้อมูลที่เพียงพอและเป็นอิสระในการตัดสินใจ การเคารพในความเป็นส่วนตัวและ

รักษาความลับ กล่าวคือ ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บ ข้อมูลโดยจะต้องให้ข้อมูลและชี้แจงให้กลุ่มเป้าหมาย ในการดำเนินการวิจัย เข้าใจอย่างชัดเจน และให้ ความเป็นอิสระในการตัดสินใจ ไม่มีการบังคับ หรือเกิด ความเกรงใจ และการตัดสินใจจะไม่ส่งผลกระทบต่อ ใดๆ และข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยจะเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ และผลการวิจัยจะเปิดเผยในภาพรวมเท่านั้น

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยประกอบด้วย 5 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยนำ

1.1 ปัจจัยนำ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 65.79 เพศชาย ร้อยละ 34.21 ผู้ปกครองส่วนใหญ่

มีอายุอยู่ในช่วง 40-59 ปี ร้อยละ 53.95 อายุมากที่สุดคือ 65 ปี และน้อยที่สุด 22 ปี ส่วนใหญ่ประกอบ อาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 32.24 รายได้เฉลี่ยต่อปี ของ ผู้ ป ก ร อ ง ส ่ว น ไ ห ลู่ อยู่ ใน ช่ ว ง 0-150,000 บาท ร้อยละ 48.03 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาสูงสุดคือมัธยมศึกษา ร้อยละ 44.74 ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็น บิดา-มารดา ของเด็ก ร้อยละ 63.16 ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านทันตกรรมมากกว่า 1 อย่าง ร้อยละ 30.26 และเด็กส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านทันตกรรม มากกว่า 1 อย่าง ร้อยละ 26.32

1.2 ปัจจัยนำ ด้านความรู้และทัศนคติในการดูแล สุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (n=152)

ตัวแปร	จำนวน (n)	ร้อยละ	
ระดับความรู้การดูแลสุขภาพช่องปาก			
- ความรู้ระดับมาก	คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป	32	21.05
- ความรู้ระดับปานกลาง	คะแนนร้อยละ 60-79.99	75	49.34
- ความรู้ระดับน้อย	คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60	45	29.61
ระดับทัศนคติการดูแลสุขภาพช่องปาก			
- ทัศนคติระดับสูง	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.68 - 5.00	62	40.79
- ทัศนคติระดับปานกลาง	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34 - 3.67	89	58.55
- ทัศนคติระดับต่ำ	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 2.33	1	0.66

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 49.34 รองลงมา มีความรู้ในระดับสูง ร้อยละ 29.61 และมีความรู้ในระดับต่ำ ร้อยละ 21.15 และส่วนใหญ่ มีระดับทัศนคติระดับปานกลาง ร้อยละ 58.55 รองลงมา คือมีระดับทัศนคติระดับสูง ร้อยละ 40.79

และมีระดับทัศนคติต่ำน้อยที่สุด ร้อยละ 0.66 โดยพบว่าทัศนคติของผู้ปกครองด้านการใช้นม เป็นของรางวัลเด็ก ร้อยละ 28.95 และคิดว่าถ้าเด็กไม่ปวดฟันไม่จำเป็นต้องไปพบทันตบุคลากร มากถึง ร้อยละ 40.79

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเอื้อ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับปัจจัยเอื้อการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (n = 152)

ระดับปัจจัยเอื้อการดูแลสุขภาพช่องปาก	จำนวน	ร้อยละ
การเข้าถึงปัจจัยเอื้อ ในระดับดี ได้คะแนนรวมเฉลี่ยระหว่าง 7.34 – 11.00	50	32.89
การเข้าถึงปัจจัยเอื้อ ในระดับปานกลาง ได้คะแนนรวมเฉลี่ยระหว่าง 3.67 – 7.33	90	59.21
การเข้าถึงปัจจัยเอื้อ ในระดับไม่ดี ได้คะแนนรวมเฉลี่ยระหว่าง 0.00 – 3.66	12	7.89

Mean = 7.05, SD = 2.15, Min = 2, Max = 11

จากตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการเข้าถึงปัจจัยเอื้อ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 59.21 รองลงมาคือมีการเข้าถึงปัจจัยเอื้อ ในระดับดี

ร้อยละ 32.89 และ มีการเข้าถึงปัจจัยเอื้อ ในระดับไม่ดี ร้อยละ 7.89

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเสริม

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับปัจจัยเสริมการดูแลสุขภาพช่องปาก เด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (n = 152)

ระดับปัจจัยเสริมการดูแลสุขภาพช่องปาก	จำนวน	ร้อยละ
การเข้าถึงปัจจัยเสริม ระดับมาก คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 8.01 - 12.00	115	75.66
การเข้าถึงปัจจัยเสริม ระดับปานกลาง ได้คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.01 - 8.00	27	17.76
การเข้าถึงปัจจัยเสริม ระดับน้อย ได้คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.00 - 4.00	10	6.58

Mean = 9.43, SD = 2.42, Min = 3, Max = 12

จากตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 17.76 และ มีการเข้าถึงปัจจัยเสริม ในระดับ มีการเข้าถึงปัจจัยเสริม ในระดับดี ร้อยละ 75.66 ไม่ดี ร้อยละ 6.58 รองลงมาคือมีการเข้าถึงปัจจัยเสริม ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง

อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับปัจจัยเสริมการดูแลสุขภาพช่องปาก เด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (n = 152)

ระดับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปาก	จำนวน	ร้อยละ
พฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปากในระดับสูง ช่วงคะแนน 2.34-3.00	73	48.03
พฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปากในระดับปานกลาง ช่วงคะแนน 1.67-2.33	75	49.33
พฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปากในระดับต่ำ ช่วงคะแนน 1.00-1.66	4	2.64

Mean = 2.30, SD = 0.33, Min = 1.56, Max = 2.88

จากตารางที่ 4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ การดูแลสุขภาพช่องปาก ในระดับสูง ร้อยละ 48.03 พฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปากในระดับ และพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปากในระดับต่ำ ปานกลาง ร้อยละ 49.33 รองลงมา คือ มีพฤติกรรม ร้อยละ 2.64

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปาก

5.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (n = 152)

ปัจจัยส่วนบุคคล	พฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปาก(ร้อยละ)			Fisher's Exact Test	P-value
	ระดับสูง	ระดับปานกลาง	ระดับต่ำ		
เพศผู้ปกครอง					
ชาย	23 (15.13)	27 (17.76)	2 (1.32)	0.988	0.638
หญิง	50 (32.89)	48 (31.58)	2 (1.32)		

ปัจจัยส่วนบุคคล	พฤติกรรมกรดแลคติกของช่องปาก(ร้อยละ)			Fisher's Exact Test	P-value
	ระดับสูง	ระดับปานกลาง	ระดับต่ำ		
อายุผู้ปกครอง					
20-39 ปี	33 (21.71)	28 (18.42)	2 (1.32)	0.648	0.284
40-59 ปี	40 (26.32)	40 (26.32)	2 (1.32)		
60 ปีขึ้นไป	73 (48.03)	75 (49.34)	4 (2.64)		
อาชีพหลักผู้ปกครอง					
รับจ้างทั่วไป	27 (17.76)	22 (14.47)	0 (0)	8.020	0.501
เกษตรกร	18 (11.84)	23 (15.13)	2 (1.32)		
รับราชการ	13 (8.55)	15 (9.87)	0 (0)		
ค้าขาย	15 (9.87)	15 (9.87)	2 (1.32)		
รายได้ของผู้ปกครองเฉลี่ยต่อปี				8.328	0.198
0 – 150,000 บาท	22 (14.47)	23 (15.13)	0 (0)		
150,001 – 300,000 บาท	46 (30.26)	42 (27.63)	3 (1.97)		
300,001 – 450,000 บาท	4 (2.64)	8 (5.26)	1 (0.66)		
450,001 บาทขึ้นไป	1 (0.66)	2 (1.32)	0 (0)		
ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง					
ไม่ได้เรียนหนังสือ	3 (1.97)	0 (0)	0 (0)	10.433	0.189
ประถมศึกษา	4 (2.64)	13 (8.55)	1 (0.66)		
มัธยมศึกษา	32 (21.05)	34 (22.37)	2 (1.32)		
อนุปริญญา	11 (7.24)	8(5.26)	0(0)		
ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	23 (15.13)	20 (13.16)	1 (0.66)		
ความสัมพันธ์กับเด็ก				2.563	0.594
บิดา/มารดา	47 (31.33)	46 (30.26)	3 (1.97)		
ปู่/ย่า	6 (3.95)	3(1.97)	0(0)		
ตา/ยาย	6 (3.95)	5(3.29)	0(0)		
ลุง/ป้า,น้า/อา	14 (9.21)	21 (13.82)	1 (0.66)		

ปัจจัยส่วนบุคคล	พฤติกรรมกาการดูแลสุขภาพช่องปาก(ร้อยละ)			Fisher's Exact Test	P-value
	ระดับสูง	ระดับปานกลาง	ระดับต่ำ		
ประสบการณ์ทางทันตกรรมของผู้ปกครอง					
อุดฟัน	21 (13.82)	18 (11.84)	0 (0)	10.173	0.189
ถอนฟัน	14 (9.21)	16 (10.53)	1 (0.66)		
ขูดหินปูน	9 (5.92)	21 (13.82)	1 (0.66)		
รักษารากฟัน/ฟันปลอม	2 (1.32)	3 (1.97)	0 (0)		
มีประสบการณ์ทางทันตกรรม มากกว่า 1 อย่าง	27 (17.76)	17 (11.18)	2 (1.32)		
ประสบการณ์ทางทันตกรรมของเด็ก					
อุดฟัน	12 (7.89)	11 (7.24)	0 (0)	8.305	0.533
ถอนฟัน	16 (10.53)	13 (8.55)	1 (0.66)		
ขูดหินปูน	13 (8.55)	9 (5.92)	1 (0.66)		
เคลือบฟลูออไรด์	7 (4.61)	17 (11.18)	1 (0.66)		
ประสบการณ์ทางทันตกรรมของเด็ก					
เคลือบหลุมร่องฟัน	4 (2.64)	7 (4.61)	0 (0)	8.020	0.501
มีประสบการณ์ทางทันตกรรม มากกว่า 1 อย่าง	21 (13.82)	18 (11.84)	1 (0.66)		

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมกาการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครองอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศผู้ปกครอง, อายุผู้ปกครอง, อาชีพหลักผู้ปกครอง, รายได้ของ

ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อปี, ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง, ความสัมพันธ์กับเด็ก, ประสบการณ์ทางทันตกรรมของผู้ปกครองและประสบการณ์ทางทันตกรรมของเด็กไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกาการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครองอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

5.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ความรู้และทัศนคติ ปัจจัยเอื้อและปัจจัยเสริม กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง

ตารางที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ความรู้และทัศนคติ ปัจจัยเอื้อและปัจจัยเสริมต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (n=152)

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(r_s)	P-value	ระดับความสัมพันธ์
ปัจจัยนำเข้า			
- ความรู้	0.236	0.003*	ค่อนข้างต่ำ
- ทัศนคติ	0.171	0.035*	ต่ำมาก
ปัจจัยเอื้อ	0.318	0.000*	ค่อนข้างต่ำ
ปัจจัยเสริม	0.328	0.000*	ค่อนข้างต่ำ

*Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

จากตารางที่ 6 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ความรู้และทัศนคติ ปัจจัยเอื้อและปัจจัยเสริม ต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัจจัยนำเข้าด้านความรู้ความในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียน ($r_s = 0.236$, P-value = 0.003) ปัจจัยนำเข้าด้านทัศนคติในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียน ($r_s = 0.171$, P-value = 0.035) ปัจจัยเอื้อ ($r_s = 0.318$, P-value = 0.000) และปัจจัยเสริม ($r_s = 0.328$, P-value = 0.000) มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่ปัจจัยนำเข้าด้านทัศนคติมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก ปัจจัยนำเข้าด้านความรู้ ปัจจัยเอื้อและปัจจัยเสริมมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครองในกลุ่มตัวอย่าง ภาพรวมของพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง อาจมีสาเหตุมาจากหลาย ๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐพงศ์ คงใหม่⁴ ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ

พฤติกรรมกรดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครองตำบลชะม่วง อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง นอกจากนี้ผู้ปกครองยังเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมกรบริโภคอาหารของเด็กก่อนวัยซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปณิธาน สนพะเนา และคงเดช กล้าผจญ⁵ ได้ทำการศึกษารื่อง ปัญหาทันตสุขภาพ และการดูแลสุขภาพช่องปากในกลุ่มเด็กก่อนวัยเรียนและการศึกษาของ รฐสรพร เต็มทอง⁶ ได้ทำการศึกษารื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับสภาวะฟันผุและอนามัยช่องปากเด็กพิเศษสถาบันราชานุกูล รวมถึงการศึกษาของ Ni Zhou⁷ ได้ทำการศึกษารื่อง สุขภาพช่องปาก และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความต้องการด้านสุขภาพเป็นพิเศษที่มีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

วัตถุประสงค์ที่ 2

ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล กับพฤติกรรมกรดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ปัจจัยส่วนบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดา

มารดาของตนเอง ซึ่งในเด็กก่อนวัยเรียนนี้จะยังคงต้องพึ่งพาผู้ปกครองในการเลี้ยงดูบุตรหลานตนเองที่สำคัญสุด ตลอดจนมีบทบาทในการดูแลสุขภาพช่องปากของบุตรหลานเองสอดคล้องกับการศึกษาของ ธัญลักษณ์ โสภ⁸ ได้ทำการศึกษารื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อสภาวะฟันผุของเด็กก่อนวัยเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ด้านความรู้ กับพฤติกรรมกรดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ปัจจัยนำด้านความรู้ มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจาก บุคคลมีการแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันเกิดจากการมีความรู้ที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ ปาริฉัตร ถาวรวงษ์⁹ พฤติกรรมกรดูแลช่องปากของผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่พบว่า ปัจจัยนำด้านความรู้มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียน เช่นกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ Abbasi-Shavazic และคณะ¹⁰ ได้ทำการศึกษารื่อง Predictors of oral health - related quality of life in 2 – 5 year- old children in the South of Iran

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ด้านทัศนคติ กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ปัจจัยนำด้านทัศนคติ มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากทัศนคติที่ไม่ถูกต้องก็ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมตามมา สอดคล้องกับการศึกษาของ สุรศักดิ์ ภักดี และรุจิรา ดวงสงค์¹¹ ได้ทำการศึกษารื่อง ความรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับ โรคฟันผุ และการดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครองในเขตอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ และ การศึกษาของ ณัฐพงศ์ คงใหม่ ได้ทำการศึกษารื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง ตำบลชะมวง อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่พบว่าปัจจัยนำด้านทัศนคติ มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครองเช่นกัน

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเอื้อ กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ปัจจัยเอื้อมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจาก

สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลให้เกิดพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ สุปรียา เกรือสาร¹² ได้ทำการศึกษารื่อง การเปรียบเทียบพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปาก และสภาวะช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียนที่มารับบริการคลินิกทันตกรรมเด็กตืออย่างต่อเนื่องและไม่ต่อเนื่อง โรงพยาบาลหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ และ การศึกษาของ ประไพ ชุมหคล้าย และสิริมา โกวิทวณิชชา¹³ ได้ทำการศึกษารื่อง ภาวะทันตสุขภาพในชุดฟันน้ำนม และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคฟันผุรุนแรงในเด็กที่เข้ารับบริการในสถานเลี้ยงเด็กกลางวันหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเสริม กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ปัจจัยเสริมมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากสังคมมีอิทธิพลให้เกิดพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนสอดคล้องกับการศึกษาของ ปาริฉัตร ถาวรวงษ์⁹ ที่ทำการศึกษารื่องพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปากของผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

การนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาที่ได้ไปต่อยอดวิเคราะห์ทฤษฎีและเทคนิคในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มเด็กก่อนวัยเรียนเพื่อออกแบบกิจกรรมที่มีผลต่อการพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง
2. ผู้ปกครองควรพาบุตรหลานไปรับบริการสุขภาพช่องปากตั้งแต่บุตรยังไม่มีโรคหรือปัญหาในช่องปาก เพื่อนำไปสู่การมีสุขภาพช่องปากที่ดีต่อไปในอนาคต
3. ทันตบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรับบริการสุขภาพช่องปากเด็กก่อนวัยเรียน ควรเน้นกิจกรรมการส่งเสริมทันตสุขภาพ ให้แก่ผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครอง มีความรู้และมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ไหมขัดฟันและการเลือกบริโภคอาหารที่เหมาะสมให้แก่เด็กก่อนวัยเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการขยายพื้นที่การศึกษาในพื้นที่อื่นๆ อาจจะเป็นระดับจังหวัด ระดับเขตสุขภาพ หรือระดับประเทศ เพื่อให้ทราบระดับพฤติกรรม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปากของกลุ่มเด็กก่อนวัยเรียนในภาพกว้าง
2. ควรมีการศึกษาพัฒนานวัตกรรมและโปรแกรมเกี่ยวกับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปากในกลุ่มเด็กก่อนวัยเรียน เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องให้แก่ผู้ปกครอง

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักทันตสาธารณสุขกรมอนามัย. รายงานผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: 2561;(วันที่สืบค้น 26 มิถุนายน 2564) Available from:<https://dental.anamai.moph.go.th/national-survey-of-dental-health>
2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี. รายงานผลการสำรวจสภาวะทันตสุขภาพประจำปี 2564. อุบลราชธานี: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี.2564
3. บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
4. Kongmai, N., Chaisang, U., Kajkumhaeng, S., & Chaisang, N.. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง ตำบลชะมวง อำเภอดวนขุน จังหวัด พัทลุง. วารสารสาธารณสุขและวิทยาศาสตร์ สุขภาพ 2019;2(2): 26-42
5. ปณิธาน สนพะเนา, & คงเดช กล้าผจญ. ปัญหาทันตสุขภาพและการดูแลสุขภาพช่องปากในกลุ่มเด็กก่อนวัยเรียน. วารสารวิจัยและพัฒนาด้านสุขภาพ 2018;4(2): 4-14
6. รุสสรพร เต็มทอง. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับสภาวะฟันผุและอนามัยช่องปากเด็กพิเศษ สถาบันราชานุกูล. วิทยาสารทันตสาธารณสุข 2562;24:14-26

7. Zhou N, Wong HM, McGrath C. Oral health and associated factors among preschool children with special healthcare needs. *Oral Dis* 2019;25(4): 1221-28
8. อัญลักษณ์ โสภากา, ณรงค์ ณ เชียงใหม่, วันทนีย ชวพงศ์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อสภาวะฟันผุของเด็กก่อนวัยเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่. *พืชมเนศวร์สาร* 2556;9(2):81-95
9. ปาริฉัตร ถาวรวงษ์. พฤติกรรมการดูแลช่องปากของผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารศาสตร์สุขภาพและการศึกษา* 2564;1(2): 69-82
10. Abbasi-Shavazi M, Mansoorian E, Jambarsang S, et al. Predictors of oral health-related quality of life in 2–5 year – old children in the South of Iran. *Health Qual Life Out* 2020;18(1): 1-10
11. สุรศักดิ์ ภักดี, รุจิรา ดวงสงค์. ความรู้ ทักษะคติเกี่ยวกับโรคฟันผุและการดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง ในเขตอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย. *วารสารโรงพยาบาลสกลนคร* 2561;21(2):186-93
12. สุปรียา เครือสาร, พรทิพย์ กิระพงษ์, นิตยา เพ็ญศิริรักษา. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากและสภาวะ ช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียนที่มาใช้บริการคลินิกทันตกรรมเด็กอย่างต่อเนื่องและไม่ต่อเนื่อง โรงพยาบาลหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์. *วารสารทันตภิบาล* 2560;28(2):45-57
13. ประไพ ชุณหคล้าย, สิริมา โกวิทวณิชชา. ภาวะทันตสุขภาพในชุดฟันน้ำนมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคฟันผุนรุนแรงในเด็กที่เข้ารับบริการในสถานเลี้ยงเด็กกลางวันหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก. *วารสารกรมการแพทย์* 2560;42(4):46-54